

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 6 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zadružništvo (socijalizem).

(Iz „Slov. Pravnika“.)

Ako sem si dovolil, rabiti slovensko besedo za latinsko: „socijalizem“, opravičil bodem to lahko. Pomen jugoslovanske zadruge je bil in je še danes: vzajemno delo več oseb in vzajemno uživanje pridelkov ali njih razdeljevanje med iste osebe. Prav to pa je tudi pomen socijalnim naukom naše dobe. Razlika je le ta, da stoji jugoslovanska zadruha na trdni podlogi krvnega sorodstva, novejši učitelji pa si upajo združiti ljudi v vzajemno delo brez posebne vzajemne ljubezni.

Kjerkoli se vzbudi močna vzajemna ljubezen, pravo bratoljubje, onda se mu približa tudi zadružništvo. Nahaja se tudi v zgodovini krščanske vere. Ko se je namreč začel širiti nauk krščanske ljubezni, prešinila je ta ljubezen tako močno nekatere vernike, da se jim je videlo potrebno, razdeliti tudi vso svojo imovino med krščanske brate. (Primerjaj v zgodovini apostolov pripovedko: „Ananija in Safira.“) Pri tem zadružništvu pa zadenemo tudi že na komunizem, t. j. na vzajemnost imovine, ne le na vzajemnost pridelkov. Takisto v jugoslovanski zadruhi.

Ali malokedaj je izviralo zadružništvo iz tako čistega in blagega vira. Navadne korenine so mu bile v srednjem veku krute strasti, pohlep ubožcev ob onemogli državni vladi. Tako so kmetijski uporniki na Nemškem in Slovenskem jeli gradove podirati in blago razdeljevati. Še dandanes se vstraši mirni državljani, če se lotijo zadružništva neomikani delavci, preteči, da po svoje, kakor umejo, uresničijo misel o enakopravnosti vseh ljudi. Ker pa zmot ni moči odpraviti drugače, nego po znanstveni priskavi, onda je vredno pretehtati korenike zadružništva in ozirati se na druga, trdo obstoječa svojstva človekova ter svojstva narodnega gospodarstva, da spoznamo, so li opravičena načela enakomernega uživanja, celo: se li dajo izvršiti?

Mnoge so korenike zadružništvu nekrščanskemu (namreč tistemu, katero ne izvira zgolj iz

ljubezni do bližnjega). Ko se je spoznalo, da so vsi ljudje jednaki po pravu, držali so se nekateri trdo in slepo pomena enakosti povsodi, tudi pri uživanju. Prezirali so, da naša enakost je res bistvena po bistvenih naših lastnostih in po pravu, vendar pa nismo si jednaki po zmožnostih in po činih. Iz naše svobode, iz večje mere te ali druge zmožnosti izvirajo tudi različni učinki. Ako sem n. pr. zdravnik, onda po svojem svobodnem delu učinim kaj drugega, nego li kmet ali obrtnik. Akotudi redi zemlja človeka na kopnem in na morji, po gorah in v ravnini na severu in v toplih južnih krajih, — vendar redi ga povsodi drugače; pridnega bolj zdatno, nego lenega, umnega celo bogato mimo neumnega. Ker so od nekega tudi delali roditelji najpreje za svoje otroke, izročili in zapustili njim imovino, onda so neenakosti porodile človeške individualnosti, a naše okolice tudi neenakosti imovine, neenakosti uživanja. In ker ni moči odpraviti človeških in zemljiških posebnosti, uže zaradi tega ni, da bi se odpravila lastnina ali imovina, in ne da se ustanovi enakost uživanja. Ljubezen roditeljev do otrok je toliko, da bi dobri roditelji, če bi se danes razdelila vsa imovina na jednake dežele, uže drevi sebi nekaj pritrkali, a pridejali svojemu sinu, in neenakost bi bila zopet gotova. In jutri bi raztočil lahkomišelnik svoj delež vina zmerni sosed pa bi ga še prihranil in zamenil pojutranjem za drugo blago lahkomišelnikovo, pridni mož bi obdelal svoj kos zemlje, lenuh pa ne, in čez leto dni ali čez nekaj let bili bi tam, kjer smo danes. To je moč človeške svobode, človeške individualnosti.

Ko so pa spoznali socijalisti, da je svoboda njih najhujši nasprotnik, začeli so tajiti tudi svobodo, in sicer na dvojni način. Naslednji obris novejših zadružnih naukov je posnet po dru. Ahrensu.

Najkrutejši sistem je materijalizem, ki taji Boga in dušo, kateremu človek ni nič drugega nego žival, kateri torej tudi države ne smatra za nič drugega, nego za živalsko zadruho, katera naj skrbi enakomerno za vsako žival,

imenovano: „človek“. Ti ljudje tudi nočejo zakon med jednim možem in jedno ženo, nego vsa zadruha bodi jedna rodbina. V tej zadruhi (Robert Owen) ne bodi niti hvale, niti graje, niti kazni, niti zasluga. Jednak nauk naj jednako vzgoji vse člane in privabi jim enak značaj; kakor bodo jednako deležni vse imovine in vseh dohodkov, tako naj se tudi jednako zanimajo in trudijo za zadruho. Rojen Anglež, bil je Owen pa tudi toliko samostojen človek, da ni niti mislil države klicati na pomoč, nego sam je osnoval tako zadruho, kakeršno si jo je izmislil, druge pozivajoč, naj jih snujejo še več. Ker je bil imovit in je prepustil svojo imovino zadruhi, držala se je nekaj let, dokler je živel on sam; po njegovi smrti pa je kmalu razpadla.

Dokaj nevarniši so bili francoski učenjaki Fourier in St. Simon, še poprej (1796) Baboeuf, ki so klicali državo na pomoč, prav po francoski šegi, po kateri naj država oživetvori vsako obliko, ki se je kedaj izcimila v možganih samosvestega ali samoljubega moža. Fourier je še dal veljati različnost značaja, zmožnosti in nagonov, ali učil je, država naj zapoveduje vsakemu, kako mu je rabiti svoje zmožnosti, kaj delati; država naj pa tudi razdeljuje pridelke po vsakega svojih zaslugah. Fourier torej taji svobodo, taji pa tudi enakost uživanja, in zato so ga kmalu zapustili. Prekosila sta ga St. Simon, komunist Cabet, in zlasti pri St. Simonu se je pokazalo, da je prišel kot materijalist do istih sklepov, kakor nemški pantheist Hegel. Pantheizem namreč tudi taji, da je Bog samostalno bitje, in pozna le božji razvitek v prirodi, zlasti v človeškem duhu. Še le v možganih filozofovih se zaveda duh, — celokupnost tega človeškega duha, to je po Hegelu: „duh sveta“, to mu je pomen Boga! Bolj ko napreduje človeški duh (občno mnenje), bolj se je razvil svetovni duh, in ker se izraža človeški duh, občna volja, najbolje v državi, tedaj mu je država tudi vtelešen Bog. Po tem nauku pa tudi ni prostora za vrednost človeka kot individualnega bitja, ni prostora za svobodo. Če je država vtelešen Bog, udati se mu mora

LISTEK.

Kita

na grob vrlemu domorodcu in človekoljubu

Frančišku Kotnik-u,

umrlemu dne 15. avgusta 1890.

In zopet on! Usode roka ljuta,
Kako je neizprosna tvoja moč!
Kako jeklena smrti sila kruta,
Enaka vihrji, ki vzdvižja se v noč!
Jokali mi smo, plākala narāva —
Zaman! On spava, v tihem grobu spava!

Zaman solzé! Spomin samo nas téši,
Da vsem kedaj zapoje smrtni zvon;
Da ni najboljši smrti se ne reši,
Pozabnosti pa se otel je — on.
Kaj to, če truplo zemlja je objela?
Krep post njegova večno bo živela!

Možák je bil. Razum, srcé čuteče
In krepka volja tvorijo moža.
Pri njem se vse je spajalo ljubeče:

Razum in volja, moč in čut srcá.
Značaj je bil. Ti redki so na sveti,
Enako kot v jeseni bodri cveti.

Kako sobrata ljubil je trpina!
Kričati-domorodci, v senco vi!
Vam na jeziku le je domovina,
In bližnjiki vsak sebi ste sami!
On bil je drug. Todà levica znala
Najčesče ni, kar je desnica dala.

Poslēj ga ni! Srcá turobno žalje
Ne more zábiti besede té —
Poslēj ga ni! A njega On pozvāl je,
Ki slednje blago osrečī srcé.
Počivaj sladko v groba tihi jami,
Uživaj večno srečo nad zvezdami!

M. Opeka.

Iz nočnega pohajanja.

Česki napisal E. Jelinek; poslovenil V. Nevin.

(Dalje.)

Varšava, 12. prosinca 188*.

Še šest dni do nesrečnega trenutka... O,
da bi mogla govoriti k vsem ljudem dozdevno

nesrečnim na tem svetu... k tem, kateri nimajo,
kar bi v usta djali, s čimer bi se poraza obvarovali,
kamor bi glavo naslonili... k tem vsem, kateri
trpe, v bedi žive in obupavajo. Prisegla bi jim,
da jih zavidam pri pogrnjeni mizi, v toplej sobi,
v šumečem atlasu in svilu, na mehkih blazinah...
Ksaver, dragi Ksaver, čemu mi bode svet brez tebe?
Kaj naj počnem na njem sama? Kakor osušeni vodnjak
ne omoči suhih ustnic žejnega, tako mine cvet
mladosti brez žarkov tvoje ljubezni.

Danes sem šla zopet na ulice. Opetekala sem
se kakor zmešana po mravljišču naših ulic, ali nič
me ni v njih zanimalo in nič razvedrilo misli moje.
Nehote spominjala sem se mest, na katerih sem se
srečavala s Ksaverjem, kjer me je pozdravljaj in
kjer se mi je klanjal. Bilo mi je, kakor da ga
moram srečati za kakim voglom, iskala sem ga v
bolestnej razburjenosti, ali zastoj. Ksaver se je z
nemilosrdno doslednostjo oddaljil raje daleč od Varšave,
da bi morda ne podlegel mojim svarilom. Mislim, da
bi bila tako pridržati, še na odru, ali vlastne njegove
besede so mi vzele vso samostojno moč... Imela sem
se vreči k njegovim nogam in ga prikloniti k sebi s
solzami... Ali pozno je že... In

posamezni človek popolnoma. Seveda se Hegelu ni sanjalo o nasledkih njegovega sistema, ali prišli so drugi, ki so jih izvedli. Takisto pa je St. Simon hotel osnovati novo vero, učeč, da se Bog javi vsak čas v jednom človeku, ki ga je imenoval: „loi vivante“ (živi zakon). Ostali vsi morajo tega poslušati; ta in pomočniki njegovi naj razdelijo med druge ljudi vse delo, a tudi znanost, umetnost po zmožnostih, delijo naj tudi pridelke, kolikor moči po enakosti. Lastnina do vsega pa pripada celoti, osebne lastnine ni.

Ne pretehtujemo, koliko so se bolj ali manj držali vsi nasledniki najnovejše dobe teh svojih učiteljev, ki so živeli v prvi polovici našega veka. Jediní so si, taječi človeško svobodo in potem je prav vse jedno, določujejo li vsemogočnost države ali cerkve, ali sploh kake večine. Tako n. pr. imenuje Lasalle sedanjo lastnino: tujstvo, in pravi, da hoče združništvo osnovati lastnino, ki je utemeljena v delu; združništvo po njem ne pomenja nič drugega, nego razdeljenje lastnine: „po društvenih razmerah“. Seveda pozabi, da bode jutri učinek lastnine isti, kateri je bil včeraj.

Naj omenimo še najnovejšo jako pohlevno oblike socializma. Dne 29. oktobra 1888 je pisal o njem advokat dr. Kraus v „Gerichtshalle“ in završil takole: „Akotudi se ne upiramo zoper kapital in lastnino, ki sta dorasla po zakonih, dosihdov veljavnih, vendar imamo brez dvojbe pravico, določiti za bodoče čase pridelke bodočega dela kot lastnino tistim, ki jih pridelajo, namreč vse pridelovanje premeniti v ta namen.“ — Tudi dr. Kraus torej ni dosleden. Kedor namreč prepušča pomen „lastnina“ še v tako majhnem krogu, tisti se tudi ne more več braniti učinkov lastnine, a ti učinki se zovejo kapital, kateri se množi po svojih učinkih, po učinkih svojega lastnika. Ne pozabimo, da je n. pr. uže vsaka njiva kapital. Kako naj se pridelajo vzajemni pridelki brez vzajemnega kapitala? (Konec prih.)

„Zveza slovenskih posojilnic“ — skupna denarna zadruga.

S Krškega, 17. avgusta.

S Koroškega, kjer se letos več slovenskih posojilnic snuje, nego po vsem ostalem Slovenskem, došla je v slovenske novine opravičena želja, da bi „Zveza slovenskih posojilnic“ v denarnih zadevah tem našim zavodom na pomoč bila, t. j. posojilnicam pomagala z denarnimi zalogami, s hranilnimi ulogami ali izposojili. Ko sem zadnjič o teh zadevah pisal, priporočal sem, kako bi si posojilnice v tem same meje seboj pomagale, danes si pa dovoljsem nasvete staviti, kako in na kakšen način bi „zveza“ to nalogo prevzela, kar koroške posojilnice želé in o čemer naj bi se pri bodočem občnem zboru „zveze“ razpravljalo. Do sedaj je bilo delovanje „zveze“ v tem, da je izdajalo časnik „Zadruga“ in v davčnih zadevah skupnim in posamičnim posojilnicam pomagalo. „Zveza“ bila je do zdaj društvo. Če pa hoče svoj delokrog razširiti v navedenem zmislu, postati mora gospodarska zadruga v zmislu postave od l. 1873.

V to svrhu bi morale posamične posojilnice kot zadružnice, zadružni člani z omejenim ali neo-

mejenim poročtvom pristopiti k „zvezi“ in se udeležiti pri njej ne samo z gotovim številom deležev, ampak tudi z večjimi ali manjšimi hranilnimi vsotami. Da je sleherni posojilnici mogoče vsaj z enim deležem, recimo v znesku 100 gold. k „zvezi“ pristopiti, o tem nihče ne dvomi, če tudi razpolaga nekaj teh naših novjših zavodov še s pičlimi denarnimi sredstvi. Večje posojilnice bodo lahko po 10 in več deležev vzele in celó hranilne vloge pri „zvezi“ ulagale, mesto pri drugih, tujih denarnih zavodih, pri katerih so lani imele 219.436 gold. uloženi. Manjše posojilnice so pa morale na posodo jemati, tako je n. pr. lani bilo 76.553 gold. izposojil. V bodoče naj bi posojilnice iskale izposojil pri „zvezi“, ali pa „zveza“ naj bi zalagala posojilnicé kar s hranilnimi zalogami.

Predno se pa more kaj takšnega izvesti, treba bi bilo dobre podlage, dobrega pregleda o stanju slovenskih posojilnic, zlasti točnih podatkov o tem, kje posojilnice nalagajo in na kakšne obresti nalagajo svoje odvisne novce in kje in pod katerimi pogoji dobivajo druge posojilnice izposojilo. Pri bodočem zboru „zveze“ predlagal bi podpisanec, da se „zveza“ ustanovi kot denarna zadruga, ako mi dojdejo do takrat ugodni odgovori na sledeča vprašanja:

1.) Koliko vsoto ima posamična slovenska posojilnica naloženo drugod, in na kakšne obresti? (Koliko pri hranilnicah [katerih], posojilnicah [katerih] in koliko v poštini hranilnici [čekovni oddelek ali ne])

2.) Koliko izposojil ima posamična posojilnica? Kje jih je pridobila? Na menico ali dolžno pismo? Na kakšne obroke? Za kakšne obresti?

Na podlagi takih dat se bode dalo določiti, ali kaže to skupno denarno zadrugo osnovati, ali kaže v „zvezi“ stoječim posojilnicam dajati posojilo ali hranilne vloge; na podlagi teh podatkov bode tudi mogoče določiti visokost obrestij deležem, hranilnim vlogam in posojilom.

Zavoljo tega bi prosil slavna vodstva slovenskih posojilnic, da bi mi blagovolila odgovoriti na vsa omenjena vprašanja, ker bi rad do bodočega občnega zbora „Zveze“, ki bode septembra v Celji, nabral vse potrebno gradivo, s katerim je mogoče to važno zadevo slovenskih posojilnic rešiti. Slovenske posojilnice, ki se bodo po svojih zastopnikih udeležile občnega zbora, bodo sicer takrat svoje nazore razvile; a mnogo se jih ne bode moglo udeležiti, zato naj bi blagovolili objaviti meni ali pa sl. predsedništvu v tej zadevi svoje nasvete. Radi važnosti predmeta naj bi vendar sleherni posojilnica svoje nazore po pismenem potu priobčila.

Financijske razmere so sicer občutne narave, vendar naj se slavne posojilnice nikakor ne obotavljajo o njih poročati. Zagotavljam jim, da ostanejo njih poročila z ozirom na subjektivnost tajna.

Ivan Lapajne

podpredsednik in tajnik Krške posojilnice.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 18. avgusta.

Važna razsodba najvišjega sodišča.

Južnoštajerska hranilnica poslala je bila v neki zadevi popravek listu „Deutsche Wacht“, poslednja

je pa popravek popravila in skrajšala. Zaradi tega tožila je hranilnica urednika, ki je bil v prvi instanci obsojen, v drugi pri okrožnem sodišču v Celji pa oproščen. Generalni prokurator uložil je pritožbo ničnosti v varstvo zakona pri najvišjem sodišču, ker je okrožno sodišče v Celji napak tolačilo tiskovni zakon. Najvišje sodišče ustrelo je pritožbi in odločilo, da je okrožno sodišče v Celji rušilo zakon. § 19. tiskovnega zakona glede popravka ne velja samo tedaj, če se je kaj napak poročalo, temveč tudi, če se je kaka stvar s tem zasukala, da so se dejstva zamolčala. Urednik je dolžen popravek natisniti nespremenjen in to tudi tedaj, če je popravek tak, da bi se bil lahko odklonil. Popravek priobčevati v predelani obliki, bodi si, da se mu je kaj pristavilo ali izpustilo, ni dovoljeno. Popravek se mora vsprejeti nespremenjen, ali se pa ne vsprejme. Glede obsega popravka izreklo je najvišje sodišče, da se pod besedo v § 19 rabljeno „odstavek“ ne razumeva le ono mesto, katero se popravlja, temveč ves dotični spis in sme popravek biti dvakrat tako dolg. Utemeljuje svojo razsodbo izreklo se je najvišje sodišče, da, ako se pri opisovanju kake važne okolnosti zamolče, opisovanje ni več resnično in je zatorej popravek opravičen. Da se mora popravek nespremenjen priobčiti, to je točno izrečeno v zakonu. Tudi je popravek duševna lastnina pošiljavčeva ter ga zatorej urednik nema pravice predelavati, če ni resničen. Popolnoma napačno je pa mnenje okrožnega sodišča v Celji, da se pri določevanju obsega popravku more poštovati le ono mesto spisa, katero se popravlja. Da se tukaj ima postaviti ves spis, se da posneti iz zakona samega in iz primere z nemškim tiskovnim zakonom, kjer je izrecno povedano: „Izvestje, ki se popravlja“, in kjer so zakonodatelji hoteli še bolj omejiti pravice brezplačnega popravljanja.

Češkonemška sprava.

Ker so Staročehi že nehalo biti važen političen faktor, in se vlada ne more več z njimi pogajati, obrnil se je grof Taaffe do fevdalnih veleposestnikov in Mladočehov ter se z njimi pogaja, kako bi se uredile politične razmere na Češkem. S fevdalci se bode vlada lahko pogodila, a težje pa bode z Mladočehi. Taaffe poskusil je bil to že jedenkrat, pa se mu ni bilo posrečilo. Brez Mladočehov bode pa sprava ostala le polovičarska, ker se brez njih ne bode mogle rešiti predloge, za katere treba dvetretjinske večine. Dunajska vlada sedaj že čuti, da je napačno ravnala, da Mladočehov ni povabila h konferencam na Dunaj. Da so bili tedaj navzočni Mladočehi, bi se potem sporazumljenje bilo izvelo tudi v deželnem zboru. Mladočehi bi se sicer ne bili zadovoljili s takimi malenkostmi, kakor so se Staročehi, pa vendar bi se bilo doseglo sporazumljenje. Nemci bi bili radi kaj več prijenjali, videč, da s svojo močjo ničesar ne dosežejo.

Deželnozbornske volitve.

Vršila so se pogajanja mej liberalnimi in konservativnimi veleposestniki gorenjeavstrijskimi, da bi za letošnje deželnozbornske volitve sklenili kompromis. Ta pogajanja so se pa razdrila, ker se je dosedanji deželni glavar opat Achlethner izjavil, da ne kandiduje več, ako se bode v skupini veleposestnikov sklenil kompromis. Pa tudi drugi višji duhovniki, ki imajo volilno pravico v tej skupini, upirajo se kompromisu, kajti konservativci so večine gotovi.

Gališki deželni maršal.

grof Tarnowski, se je odpovedal. Poljski listi nekako prikrivajo vzrok tej odpovedi. Večina jih misli, da sedaj ni pravi čas, da bi pisali o tem, kaj je dalo povod maršalovi odpovedi. Jediní „Przeglad“ meni, da se je deželni maršal odpovedal, ker je imel preveč dela. Deželni odborniki so ga slabo podpirali, posebno pa v deželnem odboru ni bilo nikogar, ki bi ga bil mogel nadomestovati. Ta list daje torej kaj slabo spričevalo poljskim deželnim odbornikom.

morda je dobro, da nisem tako storila, da sem ustregla besedam njegovim. Kdo mi jamči, da bi ne bila s tem pospešila katastrofe, kakor zagotavlja sam v svojem listu...

Varšava, 15. prosinca 188*.

Za koga pišem te besede? Sama ne vem... Danes se je zasvetil nad Varšavo čarokrasi dan. Miljarde snegovih zvezdic migljajo v zarji jasnih žarkov, pod okni škripljejo sani in vozijo k Ujazdovskim drevoredom, k mojemu ušesu done veseli zvoki stoterih zvončkov... ali v duši moje je žalostno, neznosno žalostno in tesno. Z grozo gledam nasproti k dnevu 18. prosinca, štejem vsako uro, vsako minuto. Ne povrne se niti jedna! Ali čas leti z bistrim tokom naprej... nemilosrčno naprej...

Varšava, 16. prosinca 188*.

Vsi moji poskusi so zastoj. Sled po Ksaverji izgini! je popolnoma. Ne vidi se več. Ostaja le še 54 ur... Nehote prišla sem danes na pod; opazivši tam svoje igrače iz najmlajših let, razjokala sem glasno kakor otrok.

Varšava, 17. prosinca 188*.

Še 29 ur. Posetila me je Žoška, pozneje gospodicina Louisa. Žoška je dobro dete in gladila je zbledelo moje obličje. Zato je Louisa ranila moje

srce s svojo nedelikatno veselostjo, razjarila me je s svojim smehom do te mere, da sem jo... Ne, ne, to ni žena. Nikdar je nisem ljubila, nikdar nisem imela k njej zaupanja. Od danes se je bojim in se je varujem...

Varšava, 18. prosinca 188*

Poslednji dan. Nebo je zatemnelo, vzduh težek. Sneg se siplje od rana. V dimniku vihar zdihuje in cvili... Grem v cerkev. Ves denar, kar ga imam, razdam revežem...

Tega dne malo pred polunočjo.

Z neizprosno doslednostjo bliža se odločilni trenutek. Utehe ni od nikoder. V trenutku izvršuje grozni čin. Vidim Ksaverja pred seboj. Duh njegov poletava k meni, pozdravlja me in prosi oduščenja naposled. Oči se mi zalivajo s solzami... pisati ne morem več... Ksaver, Ksaver... zadrži v poslednjem trenutku, ako je možno. Odreka... odganja me od sebe. Nemožno! Bog vsega mogoč! Ure bijejo... jedna... dve... tri... Ah! Že se dviga roka njegova... Že je zagromel strel. Grudi se... Z Bogom, dragi, jedini Ksaver! Na svidenje, tam, tam...

Prečital sem. Zaprl sem lahno knjigo in obrnil svoj pogled nesmeló h Ksaverju.

Mej tem, da sem jaz pametnik prečital, sklonil je moj tovariš glavo na trdi rob preproste mize. Morda je zadremal. Nisem si ga upal motiti. Po glavi mi je proletavalo vse, kar mi je to noč Ksaver pripovedoval in kar sem prav čital.

Divna zmes mislij zmogla me je polagoma. I moja glava sklanjala se je nehote.

V tem pronikne prvi rani žarek z rosami in vnikle skozi podstrešno okence v neveselo najino izbo. Na steni je neka ptica zatreptala s krloma in izrazila prve zvoke rane svoje molitve. Pred tem nisem niti opazil, da se je jelo daniti. Zategnil sem svetilnico... Za nekoliko trenutkov vsipalo se je skozi okno v izbo polno toplih žarkov kakor iz vogla blagoslovljene urode. Ptiči so prepevali dobro.

In vendar je bilo tam tako tožno, neizrečno tožno...

Nanaglom se je zganil pan Ksaver, kakor probujen iz spanja. Ugledavši me pred zaprto knjigo, zaklical je: „Ste prečitali?“

„Da!“ odgovoril sem mirno.

„No, kaj mislite?“

Zmajal sem z glavo. Res nisem vedel, kaj odgovoriti. (Konec prih.)

Vnanje države.

Francoska zbornična desnica.

Francoski konservativni list „Figaro“ opravičuje desnico, da ničesar ne doseže. Vsa njena prizadevanja so dosedaj le vladni koristila. Desnica ničesar ne stori, ker ničesar storiti ne more. Nihče si ne upa napraviti državnega prevrata proti republiki, ki že obstoji dvajset let. Republika je vzgajala mlado pokolenje, ki nema nobenega zmisla za cesarstvo in monarhijo. „Figaro“ misli, da se desnica more opomoči le tedaj, če vedno uporablja privatno inicijativo in tako skuša občno volilno pravico pridobiti na svojo strano. Seveda nekoliko bi gotovo desničarjem koristilo, če bi v zbornici stavili čisto kake umne predloge, pa vendar ni dosti upanja, da bi s tem pridobila stalno zaupanje pri narodu.

Armenija in velevlasti.

Ruski veleposlanik baron Staal opozoril je angleškega ministerskega predsednika, da je položaj v Armeniji vedno slabši, da Rusija tega ne more mirno gledati. Lord Salisbury vsprejel je potem turškega veleposlanika in mu sporočil pogovor z ruskim zastopnikom. Novejši dogodki v Armeniji in Carigradu dali so vendar povod velevlastim, da bodo jelo prigovarjati, da se uvedó reforme. — Turška vlada sama čuti, da se sedaj stvar ne bode dala lahko odložiti, ko se je zanjo jela zanimati Rusija. Sultan je te dni poprosil več armenskih uradnikov in zasebnikov, da naj mu predlagajo, kakšne reforme bi bile umestne za Armenijo. Zares čudno, toliko je že bilo posvetovanj o tej zadevi v Carigradu, pa še sedaj turška vlada ne ve, kakšne reforme naj bi uvela.

Vojaško sodstvo v Nemčiji.

„Jahrbücher für deutsche Armee und Marine“ objavile so članek, v katerem razpravljajo velike pomankljivosti nemškega vojaškega sodstva in priporočajo potrebne reforme. Pisec članka priporoča med drugim, da bi se na vseučiliščih uvela predavanja o vojaškopravni znanosti. Vojaško sodstvo moralo bi se preustrojiti v duhu časa in uvesti bi se morala tudi pri vojakih novejša pravna načela.

Domače stvari.

— (Šestdeseti rojstveni dan presvetlega cesarja) praznoval se je včeraj in danes v našem stolnem mestu jako slovesno. Veselica veteranskega kora kranjskega na novem strelišči obnesla se je prav dobro. Društveni tajnik g. Skube je jako lepo okrasil slavnostni prostor, na katerem so včeraj prvokrat v mnogem številu vihrale slovenske trobojnice. Veselice, pri kateri je svirala mestna nekoliko pomnožena godba, udeležilo se je do 600 ljudi iz vseh Ljubljanskih krogov, seveda je bilo veterancev število največje. Veselico počastil je s svojo navzočnostjo gosp. deželni predsednik baron Winkler, kateri je bil naidušeno pozdravljen z Živio- in Slavakli in cesarsko pesmijo. Kornij poveljnik g. Mihalič napil je v slovenskem jeziku presvetlemu cesarju, velikemu dobrotniku svojih narodov, njegovi presvetli hčeri nadvojvodinji Mariji Valeriji in nje soprogu Franu Salvatorju in gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju. Vse tri napitnice bile so z naidušenjem vsprejete. Zvečer bil je krasen ognjemet in velikanski bengaličen ogenj. Mladi in tudi stari svet zasukal se je pri plesu. — V mestu napravila je godba domačega pešpolka mirozov. Na tisoče občinstva korakalo je za godbo po mestu. — Danes zjutraj je naznanil strel z Grada veseli dan; na vseh vladnih, deželnih, mestnih in tudi na mnogih zasebnih hišah razobesile so se zastave. Ob 8. uri bila je vojaška parada na mestnem travniku poleg kolizeja. Pod poveljstvom generala Schilhavskega pl. Bahnbrück bilo je prisotno vse Ljubljansko vojaštvo. — V prvi vrsti stali so štirje batalijoni domačega pešpolka baron Kuhn in batalijon 87. pešpolka; v drugi vrsti 7. in 19. lovski batalijon, v tretji dva batalijona deželnega brambovskega polka, sanitetni oddelek, kranjski veteranski kor z zastavo, v zadnji vrsti pa dragonci in topničarstvo. Podmaršal vitez Watterk ogledal si je vse vojaštvo, na kar je garnizijski kapelan gosp. Juranič sredi Lattermanovoga drevoreda služil sv. mašo, pri kateri je godba svirala. Pri glavnih delih maše so vojaki streljali, topovi z Grada pa odzdravljali. Po maši so vojaki defilovali potem pa odšli v svoja stanovanja. Občinstva je bilo na tisoče, red uzoren. — V vseh mestnih in predmestnih farnih cerkvah služile so se slovesne maše. V stolni cerkvi daroval je slovesno mašo knezoškof dr. Misija, z asistenco stolnega kapitelnja. Navzočni so bili deželni predsednik, bar. Winkler, z mnogimi uradniki deželne vlade, finančnega ravnateljstva, finančne prokurature, pošte, tabačne tovarne, deželnega sodišča predsednik

F. Kočev var z dež. sodišča svetniki in uradniki, deželni glavar dr. Poklukar z deželnima odbor-nikoma cesarskim svetnikom Murnikom in doktor Vošnjakom, župan Grasselli in podžupan Vaso Petričič, podpredsednik kupčijske zbornice g. Klein, mnogo profesorjev in učiteljev in veliko občinstva. Popoldne bil je v kazini banket častnikov. Ko je podmaršal vitez Watterk napil presvetlemu cesarju, odzdravljali s strelji topov z Grada.

— (Pokojnega Frana Kotnika pogreb) bil je včeraj popoldne ob 5. uri. Mnogobrojna udeležba bila je dokaz, kako vsestranski priljubljen in spoštovan je bil blagi pokojnik. Pogrebne spreveda, broječega par tisoč ljudi, udeležile so se razven Vrkniskega trga vse vasi iz okolice, došlo je mnogo rodoljubov iz Ljubljane, Logatca, Postojne in drugih krajev. Izmed društev bil je zastopan „Sokol Ljubljanski“ (z zastavo), Vrhniška čitalnica (z zastavo), „Bralno društvo Borovniško“ (z zastavo), gasilna društva z Vrhlike, Verda in Borovnice in pa „Slov. del. pev. društvo „Slavec“. Poslednje poslalo je k pogrebu dvanajststoro izbornih pevcev, med njimi tudi g. Medena; in njih krasni zbori pred Kotnikovo hišo, v cerkvi in na grobn izzvali so splošno občudovanje in marsikatero solzico. Pri pogrebu bili so prisotni tudi g. deželni glavar dr. Poklukar, okrajni glavar Mahkot, člani krajnega in okrajnega šolskega sveta in drugih korporacij, sploh vse odlične osebe iz okraja. Na krsto položili so sorodniki, društva in posamični rodoljubi nad 50 krasnih vencev. V znak žalosti razobesila je črno zastavo Vrhniška čitalnica, katere častni član je bil pokojnik, isto tako je iznad hiše g. župana Jelovška visela črna zastava.

— (Zasnovanje „Celjskega Sokola“) našlo je mnogo odziva v patriotičnem hrvaškem občinstvu, kakor poroča „Obzor“, ter se namerava udeležiti jih mnogo svečanosti, ki bode 7. in 8. septembra. „Hrvatski Sokol“ bi v slučaju mnogobrojnih prijav priredil posebni vlak, ki bi se odpeljal iz Zagreba v jutro 7. septembra ter se člani in nečlani vabijo, da izvolijo čim preje prijaviti „Sokolu“ svojo udeležbo pismeno ali ustmeno. Člani, ki žele sodelovati pri telovadbi v Celji, vabijo se k rednim vajam.

— (Kegljačke zaveze „Edinosti“ izlet) se je včeraj posebno dobro obnesel, tako glede vremena, gostoljubne postrežbe v gostilni gosp. pl. Kapusa v Kamnigoric, kakor tudi zabave, h kateri so posebno izborni pevci največ pripomogli. Vsak udeleženec, katerih je bilo nad 30, vrnil se je zadovoljen nazaj v Ljubljano in splošna želja se je izrekala, da bi „Edinost“ še mnogo taci izletov priredila.

— („Pokupski Sokol“) v Karlovcu odzval se bode povabilu „Celjskega Sokola“ ter se udeleži korporativno z zastavo ustanovne slavnosti v Celji.

— (Popravek.) V sobotno številko urinila se je po nepaznosti v tiskarni jako neljuba pomota. Ne le, da je v pokojnega Kotnika nekrologu izostal cel odstavek, v katerem se je med drugim pisalo: „Deloval je v duhu napredka, vzgledno in s tem zelo uplival na svoje sosede in na ves okraj, kakor v gospodarskem, tako tudi v narodnem oziru. Ni čuda, da je bil kmalu najupljivnejši mož v okraju in ga je hvaležno narod odlikoval z raznimi častnimi mesti ter ga 1870. l. kot zastopnika notranjskih mest poslal v deželni zbor kranjski, kjer je svoje volilce izvrstno zastopal“ — urinila se je tudi gorostasnost „poleg znancev in neprijateljev“, mesto „poleg znancev in prijateljev“.

— (Tiskovnih pravnih v Zagrebu) ni konca. Okrožno sodišče, oziroma sodnik Akurti ima polno posla. Dne 11. t. m. bil je obsojen urednik „Srbobrana“ Pavel Jovanovič, po famoznem § 25. tiskovnega zakona, zaradi zanemarjenja dolžne pažnje na jeden mesec zapora in 600 gld. izgube na kavciji. Nastopili so res težavni časi za Zagrebško časnikarstvo.

— (Vilharjeva slavnost v Planini.) Nadejamo se, da se bode ta že parkrat odložena slavnost, v nedeljo 24. t. m. vendar jedenkrat izvršila ter izrekamo željo, da se to zgodi dostojno in kolikor mogoče slovesno. Res je sicer, da smo s slavnostmi takorekoč preobloženi — v nedeljo samo bode v Trstu obletnica „delavskega podpornega društva“, v Divači tudi neka druga slavnost — a navzlic temu upamo, da se bode zbralo v nedeljo v Planini lepo število domoljubov, da tako pokažemo dejansko, da nismo pozabili velicnih zaslug, katere

si je pridobil Miroslav Vilhar za naš narod. Iz Ljubljane pojde tja morda kaka pevška deputacija?

— (Iz Brežic) se nam piše 17. avgusta: Umrl je tukaj v petek in danes bil pokopan gosp. Jožef Slivca, bivši tukajšnji ces. kr. davkar. Pred nekolikimi meseci premeščen v Ormož ni nastopil nove službe svoje vsled bolezni. Pokojnik, rodom iz Vranskega, bil je blagega srca in veren sin naroda svojega do poslednjega izdihljaja. V izraz iskrene udanosti, katero so gojili zanj, zapeli so mu tukajšnji pevci, rojaki njegovi, na grobu žalostinko „Blagor mu.“ — Bodi zemljica lahka in blag spomin vrlemu možu!

— (Iz Pubberga na Nižje -Avstrijskem) ob vznjoži Sneznika nam sporočajo: Dne 26. julija t. l. ponesrečil se je v W. Freyevem mavcovem lomu Miha Brencè, kopavši mavec. Ubil ga je kamen, padši mu izpod oboka z višine 18 m na glavo, tako da se Brencè ni več zavedel ter je drugo jutro umrl. Miha Brencè je rodom iz Rodenj, okolica Šmarijska, ter se pozivljejo njegovi sorodniki, da prevzamejo njegovo malo prtljago in se oglase pri zavarovalnem društvu proti delavskim nezgodam, katero društvo ima plačevati nezgodnino onim članom, katere je ranjki Miha podpiral. Brencè je prej delal v rudokopih Ljubenskih, odkoder se je preselil v Puhberg še le 14 dni pred nezgodo. Bil je priden delavec.

— (Četverorazredna ljudska in obrtna nadaljevalna šola na Krškem) poslala nam je svoje letno poročilo za preteklo šolsko leto. Temu poročilu povzamemo, da je na tej šoli koncem leta bilo 97 dečkov in 92 deklic. V obrtni nadaljevalni šoli bilo je v pripravljalnem in v I. tečaju 39 učencev. Poučevali so na tej šoli gg.: Fran Gabršek, šolski nadzornik, nadučitelj in vodja, Ivan Kravs, katehet, Jernej Ravnikar, katehet, Marija Michel in Ana Schmidinger, učiteljici. Na tej šoli je tudi kmetijska nadaljevalna šola, v katero je bilo upisanih 29 rokodelskih učencev. Posebnost Krške ljudske šole je „Šolarska kuhinja“, iz katere je meseca novembra, decembra, januarja, februarja, marca in aprila povprek na mesec 31 otrok dobivalo opoludne gorko jed. Žal, da je to ljudomilo podjetje imelo samo 152 gl. 05 kr. dohodkov, a 169 gl. 14 kr. izdatkov, torej 17 gld. 9 kr. nedostatka.

— (Razpisane učiteljske službe.) 1. Na štirirazrednici v Vipavi tretje učno mesto z letno plačo 450 gld. in prostim stanovanjem v stalno umeščenje. Obrok za prošnje do dne 25. avgusta na c. kr. okrajni šolski svet v Postojni. 2. Na jednorazrednici v Dolu (litjski okraj) učiteljska služba z letno plačo 400 gld., z opravičilno 30 gld. in prostim stanovanjem v stalno ali začasno umeščenje. Obrok za prošnje do konca t. m. na c. kr. okrajni šolski svet v Litiji. 3. Na trirazredni dekliški šoli v Novem mestu mesto druge učiteljice z letno plačo 450 gld., oziroma mesto tretje učiteljice z letno plačo 400 gld. Obrok za prošnje do dne 22. avgusta na c. kr. okrajni šolski svet v Novem mestu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 18. avgusta. Povodom šestdesetega rojstvenega dne cesarjevega bila zjutraj budnica med streljanjem kanonov. Popoldne bila parada tukajšnjega vojaštva med katerem sta bila tudi bosensko-hercegovska batalijona na vežbališči „auf der Schmelz“ v prisotnosti nadvojvod Karola Ludovika, Albrehta, Viljema Rajnerja, vojnega ministra, generalov, inozemskih vojaških atašejev in velike množice občinstva, med katerim je bilo veliko tujcev, zlasti pevcev. Po maši defiliralo je vojaštvo. Ob 11. uri popoldne bila v sv. Štefana cerkvi slovesna maša, pri kateri so bili prisotni ministri Kalnoky, Kallay, Taaffe, Gauč, Bacquehem, Schönborn, Pražak, načelniki civilnih oblastev. Po maši, katero je daroval kneznadškof Gruscha, pela se je cesarska pesem. Po vseh cerkvah raznih veroizpovedanj bila so slavnostna cerkvena opravila. Iz vseh cislitvanskih deželnih glavnih mest, kakor tudi iz Ogerske došla so poročila o svečanem praznovanju rojstvenega dne cesarjevega.

Narva 18. avgusta. Nemški cesar došel semkaj ob 8^{1/2} zvečer. Na kolodvoru vsprejeli so ga car, carjevič, drugi veliki knezi, nemški in avstrijski veleposlanik itd. Oba cesarja šla

sta v Polevčevo vilo, kjer je carica nemškega cesarja jako srčno pozdravila. Na vsem potu pozdravljalo je občinstvo oba cesarja in Caprivija jako živahno.

Razne vesti.

* (Sleparski arhimandrit.) V Dunajskem Novem mestu zapri so Benamina Popesen, ki se je izdajal za arhimandrita. Pokazalo se je, da ni bil niti arhimandrit, niti navaden pop. Popesen tudi ni rumunski podanik, kakor je trdil. Bival je pač nekaj časa v Rumuniji, pa so ga iztirali zaradi raznih sleparij. Sedaj pa pride v Avstriji pred sodišče.

* (Ženitve in žitna draginja.) Na evropskem kontinentu se revni ljudje tem manj ženijo, čim dražje je žito. Statistika kaže, da je v Angliji baš narobe. Kadar trgovina cvete, je prevažanje žita drago in se vsled tega žito v Angliji podraži. Če je dobra trgovina, je dober zaslužek v tovarnah in vsled tega se tudi delavci bolj ženijo.

* (Jednega največjih demantov na svetu) ima knez matanski na Javi. Demant je 276 karatov težek. Leta 1825. ponudili so ta demant holandskemu generalnemu guvernerju Capellenu na prodaj. Guverner bil je že pripravljen, da dá zanj vojno ladijo z 20 topovi. Pogajanja so se bila razbila. Leta 1865. je tedanji knez demant zopet ponudil, vendar nizozemska se pa ni hotela pogajati, ker je izvedela, da ima knez kristal, demantu tako podoban, da ga niti veščaki od demanta ne razločijo. Bala se je, da bi je knez ne osleparil. Nedavno ponudil je knez demant angleškemu guvernerju, ki ga pa neče kupiti, ker ima Anglija že več veličih demantov, mej katerimi je najslavnejši imenitni Kohinor.

* (Oropans amostan.) Samostan pri Stronconu v pokrajini Perugia v Italiji so roparji napali in oropali. Štiri menihe so roparji usmrtili.

SLOVANSKI SVET

prinaša v 15. številki naslednjo vsebino: Komunikacije in slovanske narodnosti. — Nemška levica in državni jezik. — „Živaja Starina“ in ruski narod. — Ruske drobtinice. — Črtice ob umetni pojeziji srbski. (Iz „besede“ Miše Dimitrijevič — „Javor“ 1874, 31, 32.) — Dopis iz Trsta. — Pogled po slovanskem svetu: a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se pošilja naročnina izdajatelju „SLOVANSKEGA SVETA“ v Gorico. — Naročnina znaša: za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 3 gld. 60 kr., poluletno 1 gld. 80 kr., četrtletno 90 kr.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-1)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Št. 14.408.

Razglas.

Zaradi oddaje naprave

novega lesenega mostu in nove užitninske ute

ravno tam vršila se bode pri magistratu Ljubljanskem

dne 20. t. m. ob 12. uri dopoldne
javna pismena dražba.

Načrti, proračuni in pogoji so v pisarni mestnega stavbinškega urada, v Špitalskih ulicah št. 10 v I. nadstropji, v navadnih uradnih urah vsakemu na ogled.

Ponudbe, v katerih naj bode razvideti posamezne cene in skupni troški, uložiti je do napovedanega časa s priloženim 5% vadijem vsega preračunjenega skupnega zneska.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 13. avgusta 1890.

Županov namestnik: Vončina s. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

Št. 15.077.

Zahvala.

Povodom praznovanja rojstnega dne Njega ces. in kr. Apostolskega Velečastva presvetlega cesarja mi je visokorodni gospod c. kr. deželni predsednik **Andrej baron Winkler** izročiti dal **šest sto goldinarjev**, od katerih je 100 gld. namenjenih Ljubljanskim uboščekom, po 25 gld. pa tukajšnji cesarici Elizabeti bolnici za otroke, varovalnici malih otrok, deškemu in pod vodstvom gospe grofice Sofije Auerspergove stojiščemu dekliskemu sirotišču.

Izročuje zajedno te zneske njihovemu blagemu namenu, smatram se dolžnim, da potom javnosti najtoplejšo zahvalo izrekam za velikodušno, stolnega našega mesta uboščekom naklonjeno darilo.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1890.

Župan: **Grasselli** m. p.

Zahvala.

Za vsestranski blagor uneti, visokorodni gospod grof **Karol Lanthieri**, lastnik graščine v Vipavi, na Slapu i. t. d., častni član in poseben podpornik gasilnega društva v Vipavi, daroval je gasilnemu društvu čelado, sekiro in društvu običajne obleke v vrednosti 40 gld., za kar se visokorodnemu darovatelju tem potom najsrčneje zahvaljuje.

Gasilno društvo v Vipavi,

dne 17. avgusta 1890.

(641-1)

ODBOR.

Tržne cene v Ljubljani

dne 16. avgusta t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 18	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4 22	Surovo maslo,	82
Ječmen,	3 74	Jajce, jedno :	2
Oves,	2 92	Mleko, liter	8
Ajda,	4 87	Goveje meso, kgr.	59
Proso,	4 71	Telečje	60
Koruza,	5 04	Svinjsko	66
Krompir,	1 97	Kostrunovo	36
Leča,	10	Pišanec	40
Grah,	9	Golob	15
Fižol,	9	Seno, 100 kilo	1 25
Maslo, kgr.	90	Slama,	1 50
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	6 40
Špeh frišen	66	„ mehka, 4	4 40

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
16. avg.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	740.3 mm. 738.3 mm. 738.2 mm.	18.0° C 25.4° C 20.0° C	sl. zah. brezv. sl. svz.	obl. d. jas. jas.	0.00 mm.
17. avg.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	739.0 mm. 737.5 mm. 736.8 mm.	16.4° C 28.8° C 20.2° C	brezv. z. vzh. sl. zah.	megl. jas. jas.	0.00 mm.

Srednja temperatura 21.1° in 21.8°, za 2.0° in 2.8° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 15. avgusta 1890.

	Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	412,745.000 gld. (+ 1,017.000 gld.)
Zaklad v gotovini	243,785.000 „ (— 115.000 „)
Portfelj	159,779.000 „ (+ 732.000 „)
Lombard	20,629.000 „ (+ 79.000 „)
Davka prosta bankovčna rezerva	35,784.000 „ (+ 918.000 „)

Dunajska borza

dne 18. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88.30	88.30
Srebrna renta	89.65	89.75
Zlata renta	108.50	108.20
5% marčna renta	101.20	101.20
Akcije narodne banke	980	975
Kreditne akcije	310	310
London	114.55	113.90
Srebro	—	—
Napol.	9.08 1/2	9.08 1/2
C. kr. cekini	5.46	5.43
Nemške marke	56	55.75

Tuji :

17. avgusta.

Pri **Slonu**: Zalud, Oesterreicher z Dunaja. — Kaura iz Prage. — Giudora z rod-bino iz Trsta. — Ravnika iz Logatca. — Falolich iz Pulja. — Lavrentič iz Gradca.

Pri **Malléi**: Brausewetter, dr. Roza, Ratz z Dunaja. — Corwich, dr. Doetta iz Gradca. — Bartel s soprogo iz Celovca. — Dubsky, Kullman, Fiori iz Prage. — Kohn iz Linca.

Pri **bavarskem dvoru**: Koren z Dunaja.

Pri **južnem kolodvoru**: Markoš, Preželj iz Ljubljane. — Pevec iz Istrije. — Luzar iz Tržiča. — Scaria, Tiefenbach s soprogo, dr. Nobile iz Trsta. — Raznošnik iz Lesc. — Zerbes, Dymet, Wagner, Fiedler iz Pulja. — Maljevaz iz Il. Bistrice.

Umrli so :

16. avgusta: Ivana Guzelj, delavčeva hči, 2 leti, Streliške ulice št. 11. za pšenom.

Poslano. *)

Židovsko vino.

V šte. 183. tukajšnjega dnevnika „Slovenca“ z dne 7. avgusta t. l. napada mene neimenovan dopisnik v dopisu iz Ljubljane pod naslovom „Židovsko vino“, ne da bi sicer imenoval moje ime, a tako, da je ves dopis naperjen proti moji osebi kot vinskemu trgovcu. Pravico imam, da se obrnem do oblastva, da zaslužen kaznuje tistega, kateri mi hoče z infamnim obrekovanjem in nesramnostjo škodovati. A le z nekaterimi besedami mu odgovorim.

Dopisnik je brezdomno kak vinski trgovec, kateri je zgolj iz kruhoborstva in da bi meni škodoval, kar se mu pa ne bode posrečilo, a gotovo ne iz človekoljubja, priobčil dotični dopis; skril pa se je pod krinko anonimnosti. Ako je preverjen, da so njegove trditve resnične, naj slobodno podpiše svoje ime; vse občinstvo moralo bi mu biti za to hvaležno. Ako bi bilo moje vino fabricirano, potem bi pač ne trebalo, da ta poštenjak uradni oblast in občinstvo o tem poučuje, kajti politični kot zdravstveni urad, to je v tej zadevi c. kr. okrajno glavarstvo Ljubljansko, bilo bi gotovo prvo, katero bi prodajalo ponarejenega ali fabriciranega vina prepovedalo in prepovedati moralo v zmislu obstoječih zakonov.

Vino, katero prodajam, je pristno vino iz grozdja, in vsakemu so zmirom pristopne vse moje kleti za vsako preiskavo.

Ako dopisnik „Slovenec“ pravi, da prodam veliko vina, več, kot vsi drugi vinski trgovci skupaj, imam se za to le temu zahvaljevati, da sem zadovoljen z malim dobičkom.

V obče pa povem neznanemu obrekovalcu, da v bodoče na nesramne napade ne bodem več odgovarjal, da pa pozovem, ako bi se isti še ponavljali, proti dopisniku „Slovenčevemu“ oblastvo na pomoč. To je moja prva in zadnja beseda.

Viktor Bolaffio s. r.,

vinski trgovec

(640)

v Kolizeji, Spodnji Šiški in v Ljubljani.

*) Za vsebino in obliko „Poslanega“ ni odgovorno ne uredništvo ne upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Učenec

slovenskega in nemškega jezika zmožen, priden in pošten starišev, **vsprejme se takoj v speeerijsko prodajalnice**. Obiskaval bode tudi obrtno šolo. Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (641-1)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani
prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi

po znižani ceni.

- 1. zvezek**: Deseti brat. Roman.
- 2. zvezek**: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravilice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
- 3. zvezek**: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovski sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
- 4. zvezek**: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
- 5. zvezek**: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
- 6. zvezek**: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojmi se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja rolitnega agitatorja.
- 7. zvezek**: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tatenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.
- 8. zvezek**: I. Cvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta, bel denar. Povest.
- 9. zvezek**: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Mej dvema stoloma. Izviren roman.

Zvezek po 60 kr.,

eleg. vezan po 1 gld.

Pri vnanjih naroči-

lih velja poštšina

za posamični neve-

zani zvezek 5 kr.,

za vezani 10 kr.

Dijaki

dobivajo Jurčičeve

„Zbrane spise“ po

50 kr. izvod, ako

si naroče skupno

najmanj deset iz-

vodov.

Prodajajo se v

(37-51)

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani,

Gospodske ulice 12.

Gospodske ulice 12.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.